

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13 / Telefon 2440 in 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
sprejema tudi oglasni edelek „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11.400

Politika nemškega naroda

USODNA NAPAKA BORBE ZA SLOVANSKE DUŠE.

V dnevniku »Lidove Noviny« je izšel nedavno članek, ki na nenavadno objektivni način obravnava politiko nemškega naroda v zadnjih sto letih. Omenjene so vse nemške težnje ekspanzije na evropskem kontinentu in asimilacije tujih, pretežno seveda slovanskih narodov. Članek, ki je material uredil zelo pregledno, sklepa svoja izvajanja s trezno in realno ugotovitvijo, da je bila ta nemška politika od kraja do konca napačna in da je Nemčija zato popolnoma sama kriva svojega poraza v svetovni vojni in vsega, kar je temu porazu sledilo. Glavna napaka te politike je bilo pač dejstvo, da je bila malenkostna in ni poznala širokega pomena kakor n. pr. velikonočnega ali tudi francoskega. Nemčija si je hotela priboriti v svetu dominantno pozicijo, hotela je tekmovali z Veliko Britanijo, Rusijo, Francijo itd., med tem se je pa izgubljalo njeno delo v borbi za posamezna slovanska mesta, vasi in celo poedine duše.

Tako temeljito pravilno napake politike nemškega naroda menda doslej še nihče ni orisal, kakor jo je članek »Lidovih Novin«. Zaključek, ki ga je napravil, podpisujemo z obema rokama. Da, veliki nemški narod, ki je hotel zavladati svetu, se je izgubil v malenkostih, ki so ga pokopale, vzele mu polet, ki bi bil za uresničenje njegovih velikih teženj neobhodno potreben. V predvojni dobi je posvečal svoje glavne napore asimilaciji Poljakov, Lužiških Srbov in sploh severnih Slovanov v okviru bližnjega rajha, v Avstriji je pa hotel ponemčiti Čehe, Slovence, Slovence, Italijane in druge narode. Boril se je — mi Slovenci to najbolje vemo — za mesta, vasi in celo za hiše. Kakšno borbo je n. pr. vodil za naš obmejni št. III, kakor da bi bila to najmanj tako važna postojanka kakor je Gibraltar, Suez, Aden ali Singapoore. Med tem pa, ko se je bil za posamezne slovanske duše in ustvarjal s silnimi napori demoralizirane renegate, ki niso bili niti v korist niti v čast ne njemu ne nam Slovanom, so drugi veliki, a nemalenkostni narodi osvajali cele kontinente, ves svet. Velika Britanija si je osvojila pol Afrike, Indije, celo Avstralijo, ogromno Kanado itd., Francija je vzela Malo Afriko, Indokino, Madagaskar in nešteta otočja, in celo male države, kakor so Holandska, Belgija, Portugalska itd., so se razširile preko tujih kontinentov. Veliki, 60 milijonov nemški narod se je pa med tem boril za — št. III, Broumov, Miedzichod in

slična gnezda ter izgubil — kontinente.

Pozabljal je pač, da se svetovni imperij ne da graditi v srcu Evrope in da se moč nemškega naroda ne da povečati z demoraliziranimi renegati. Mimo tega je pa pozabil tudi Svatoplukov nauk, da se ena šiba pač dá zlahka zlomiti, sveženj pa že ne več. In tako se je zgodilo, da so se tisti narodi, ki jih je hotel oropati nacionalne individualnosti, združili in ga združeni premagali. Pa tudi ta poraz nemškemu narodu še ni odprl oči, da bi spregledal. Še vedno se skuša vrniti k stari malenkostni politiki, še vedno skuša obnoviti s slovanskimi narodi borbo za duše. In se ne zaveda, da je to velikega naroda nevredno! Pravilna pot v bodočnost bi bila samo ena: osvoboditi se težnje po zavojevanju duš, napraviti čisto bilanco s Slovani, priznati jim, kar je njihovega in lotiti se velikih svetovnih teženj in načrtov. Na tej poti bi bil popoln sporazum s Slovani in ostalimi sosedi kaj lahek, in lahko bi se zgodilo, da bi postali stoletni sovražniki bodoči močni zavezniki. In združeni Nemci in Slovani bi bili tista sila, ki ne bi dirigirali samo usode Evrope, temveč sploh vsega sveta.

Za ta veliki smoter bi pa bilo najprej potrebno, da se nela borba za št. III, Broumov, Miedzichod in slične naselbine, da se pa tudi neha za poljski koridor in n. pr. Koroško. Kaj pomeni velikemu nemškemu narodu slovenska Koroška? Kaj mu pomenijo oni neznačajni, kulturno in v vsakem drugem pogledu nepomembni »deutschfreundliche Slowenen«, za katere je šel l. 1918. in l. 1920. s tako vemencem v boj? Pomeni pa naša tisočletna last veliko za nas, bo pomenila vedno in bo ležala med nami in Nemci večno kot prepad, preko katerega ni po-bratenja. Toda nemški narod gre še dalje, podpira celo klaverno peščico ljudi kakor je nemška diaspora v Sloveniji z renegatskim priveskom, ki niti ni narodna manjšina. Gre tako daleč, da dovoljuje tem najbolj nepomembnim na vesolnem svetu zastrupljati odnose med seboj in narodom Jugoslavije.

Ali ni to dovolj jasen, in če hočete tudi tragičen dokaz malenkostnosti in zgrešenosti politike velikega nemškega naroda? Ali ni tragično, da je radi št. IIIa, Broumova in Miedzichova izgubil vse svoje kolonije, milijone snov in milijarde premoženja? In če bo to politiko nadaljeval, potem bo prej ali slej doživel novo l. 1918. — na škodo sebi in nam!

Svobodna obrt v Rusiji

ZA SVOBODNIM TRGOVANJEM KMETOV ŠE SVOBODNO TRGOVANJE RUSKIH OBRTHNIKOV.

MOSKVA, 26. julija. Sovjetska vlada je izdala nove navedbe, ki pomenijo nadaljno opuščanje dosedanjega absolutnega komunističnega gospodarstva. Za kmeti, katerim so že spomlad dovolili prodajati svoje pridelke na trgu v prosti konkurenci, so prišli sedaj na vrsto obrtniki, ne sicer posamezniki, pač pa njihove kolektivne zadruge.

Ruske obrtne zadruge smejo odslej prodajati svoje izdelke na trgu in v trgovinah brez vsakih omejitev, prav tako smejo pa tudi kupovati potrebne sirovine. Namen nove odredbe je, dvigniti produkcijo, ki sedaj ni zadostovala za kritje potreb. Obrtniki so delali brez osebnega zanimanja leno in mehnično. S tem se umika zopet ena izmed boljše- viških teorij neizprosni praksi življenja.

Vendar pa je v novi odredbi poskrbljeno za to, da se proste trgovine ne polaste zasebniki in spekulant.

NOV POLET PREKO ATLANTSKEGA OCEANA.

NEWYORK, 26. julija. Nemški letalec von Gronau je včeraj zjutraj odletel iz Reikjavika preko Labradorja in velikih jezer proti Chicagu, kamor bo prispel najbrže danes.

NEMČIJA PRISTOPA K PAKTU ZAVRANJA.

PARIZ, 26. julija. Nemški veleposlanik von Hoesch je obiskal včeraj zunanega ministra in mu sporočil, da se želi Nemčija pridružiti dne 13. julija sklenjenemu paktu zaupanja med Francijo in Veliko Britanijo.

Borba proti Papenovim odredbam

DRŽAVNO UPRAVNO SODIŠČE JE ZAVRNILO PRITOŽBO PRUSKE. — SKLEPI ODBORA ZA ZAŠČITO PRAVIC NARODNEGA PREDSTAVNIŠTVA. — BRACHTOVA ODREDBA O URADNIŠTVU.

LIPSKO, 26. julija. Državno upravno sodišče je včeraj razpravljalo o pritožbi svobodne države Pruske po pruskem državnem ministru in po socialno-demokratski in centru-maški stranki radi protustavnosti izredne odredbe, ki jo je izdala državna vlada. V pritožbi so predlagali tožilci, naj državno upravno sodišče določi začasne ukrepe. Sodišče je pritožbo zavrnilo. V utemeljitvi tega sklepa pravi, da gre predlog za tem, da bi na Pruskem delila državna vlada poše z državnim komisarijem. Tak ukrep bi pa izzval nered. Na koncu pa še povdarja, da odločitev o glavnem problemu ni tako enostavna in da bo treba vprašanje, ali je zasila odredba protustavna ali ne, rešiti še le po daljšem posvetovanju.

BERLIN, 26. julija. V državno-zborskem odboru za varstvo pravic narodnega zastopstva, ki se je sestel včeraj k posebni seji, so bili

sprejeti vsi predlogi socialnih demokratov, nanašajočih se na razveljavljanje zasilnih odredb državne vlade z dne 20. julija in razglasitve obsednega stanja. Centrum je predložil predlog o še posebni ukinitvi štirih odredb, komunistični klub pa predlog o ukinitvi sploh vseh odredb, ki jih je izdala Papenova vlada. Posebno so pa zahtevali, da se razveljavi zaplenitev komunistične tiskarne »City« in doma Karla Lieh knehta ter omejitev volilne borbe. Naposled je odbor sprejel tudi sklep, po katerem zahteva ponovno uveljavljanje prepovedi uniform. Papenova vlada pa teh zahtev seveda ne bo upoštevala.

BERLIN, 26. julija. Zastopnik pruskega državnega komisarija dr. B r a c h t je razveljavil svoječasni sklep pruske vlade, po katerem je bilo pruskim uradnikom prepovedano vsako udejstvovanje v narodni socialistični stranki.

Mobilizacija v Boliviji in Paragvaju

KONCENTRACIJA ČET NA MEJI NOVI SPOPADI MED PREDNJIMI STRANJAMI. POSREDOVANJE NEUTRALNIH

ASUNCION, 26. julija. Paragvajska vlada je mobilizirala vse svoje rezerviste in jih pridellila polkom, ki se naglo odpošillajo na mejo sporne pokrajine Gran Chaco. Mobilizacija je bila izvedena zato, ker izgleda, da hoče Bolivija na vsak način vojno. Bolivjska četa 1400 mož je, opremljena s strojnimi in topovi, pričela že prodirati proti paragvajskim postojankam, opirajoč se na svojo trdnjavo Dealeviau. Istočasno kroži nad obmejnimi ozemljem tudi 25 bolivijskih vojnih letal. Obmejno prebival-

stvo, ki se boji napada iz zraka, beži v notranjost in v gozdove.

BUENOS AIRES, 26. julija. Po najnovejših vesteh so se prednje straže bolivijske in paragvajske vojske zopet spopadle. Na obeh straneh je bilo več mož ubitih in ranjenih. Volna med obema državama je skoraj neizogibna. Prizadevanja neutralnih držav, da bi se spor mirno poravnal, se nadaljujejo z vso vztrajnostjo, vendar še vedno brez pozitivnega uspeha.

Zmaga naših letalcev v Švici

CURIH, 26. julija. Tu so bile včeraj zaključene velike mednarodne letalske tekme. Prvo nagrado za polet Alp v višini 4000 metrov je dobil jugoslovanski kapetan Zlatko Šintić. Premagal je 17 konkurentov, najboljših zastopnikov letalstva iz vse Evrope. S svojo zmago je postavil tudi nov svetovni rekord. Preletel je Alpe s težkim letalom v višini 4000 metrov z brzino 333 km na uro. Priboril si je pokal francoskega kapetana Echarta in nagrado 30.000 frankov. Druga tekma je bila za zlato kupo, ki je dobila ime po ponesrečenih jugoslovanskih letalcih Petroviću in Pajoviću. Kupo si je priboril belgijski pilot Wanderlinden. Pri tej skupini je dobil četrto nagrado jugoslovanski kapetan Bajdak.

Italijansko pomorsko oboroževanje

PARIZ, 26. julija. Tukajšnji listi objavljajo podrobne podatke o tajnem pomorskem oboroževanju Italije, o katerem ni nikogar obvestila, tudi ne Francije. V največji tajnosti je pričela Italija graditi 14 ladij, in sicer 2 križarki po 6442 ton, dva rušilca po 615 ton in 10 manjših ladij ter podmornice s skupno tonažo 16.562 ton. Oba rušilca bosta dosegala rekordno hitrost 45 vozlov na uro. Sploh pa bodo vse te nove ladie zelo hitre. Prav tako namerava postaviti tudi na vsako trgovsko ladjo po dva topa in strojnico.

Obenem pripravlja ogromna skladišča vojnega materiala. Po vsem tem je šele docela jasno, kako preračunana je bila njena razorožitvena demagogija na konferenci v Ženevi.

Dve nesreči na Jadranu

SPLIT, 26. julija. Zaradi viharja, ki je včeraj divjal na morju, se je med Gružem in Trstenikom prevrnil kuter veletrgovca Andrije Mrčića iz Dubrovnika. Mrčić in trgovec Nikolac iz Metkovića sta se utopila. Pri Hvaru se je pa potopil neki ribiški čoln. Dva ribiča je rešila ladja »Hrvatska«, tretji je pa izginil v valovih.

PETDNEVNI DELOVNI TEDEN V AMERIKI.

WASHINGTON, 26. julija. Predsednik Hoover namerava sklicati konferenco velikih ameriških industrijcev in se z njimi posvetovati o vprašanju uvedbe petdnevnega delovnega tedna. S tem bi se število brezposelnih znatno znižalo. Za predlog so vsi delavci in tudi že mnogi delodajalci.

SMRT PIONIRJA LETALSTVA.

PARIZ, 26. julija. Iz Ria de Janeira poročajo, da se je tam ponesrečil znani letalec Santos Dumont, ki je skupaj z bratom Wrightoma in Lilienthalom spadal med pionirje letalstva. Dumont je bil prvi človek, ki se je zares dvignil v zrak in letel. Bilo je to l. 1906.

Aretacija nepoboljšljivega tihotapca

Zaplenjen saharin in vžigalniki.

Čeprav je meja strogo zastražena, tihotapci še vedno najdejo skrite in varne prehode ter steze, po katerih prenašajo iz Avstrije saharin, vžigalice, cigaretni papir, vžigalnike in drugo blago. Tudi se stroge kazni pri tihotapcih prav nič ne zaležejo. V tihotapljenem blagu spravljajo po večini v Zagreb in še dalje doli na jug. Imajo zelo dobre in skrite zveze in le po srečnem naključju zasačijo finančni organi tu ali tam katerega izmed tihotapske družbe.

Tako sreča sta imela včeraj popoldne tudi finančna preglednika gg. Valand in Gavrilovič. Že delj časa sta imela na piki nekega posestnika od Sv. Jurja ob Pesnici. Bila sta prepričana, da je nevaren tihotapec. Ko se je posestnik popoldne odpravil v mesto in zavil v neko gostilno na Aleksandrovi cesti, sta mu finančna organa verno sledila. Opazila sta, kako je posestnik skril precej veliko košaro v hlevu, in kako je imel skrivnostni pogovor z nekim hrvaško govorečim gospodom.

Podala sta se zato v hlev, poiskala košaro in našla v njej 13 kilogramov saharina in 131 vžigalnikov. Finančna organa sta košaro zaplenila, posestnika in gosпода, ki se je predstavil za trgovca iz Zagreba, pa sta aretirala in izročila finančni oblasti.

† Elizabeta Ferševa.

Zapel je mrtvaški zvon v lepem poletnem jutru in naznanil, da je umrla po dolgi in mučni bolezni ga. Elizabeta Ferševa, mati vrliga načelnika studenskega Sokola Lojzeta Ferša. Blaga pokojnica je bila vzor slovenske matere. Vzgojila je svoje otroke v narodnem duhu in bila tudi sama do zadnjega zvesta sokolski misli. Sedaj leži na mrtvaškem odru in jutri v sredo ob 17. uri jo bodo položili na studenskem pokopališču k večnemu počitku. Naj počiva v miru! Žalujemo rodbini naše iskreno sožalje!

Iz pravosl. cerkvene občine.

Gospod prota Trbojevič je od danes dalje do 20. avgusta t. l. odsoten, radi tega odpade do tedaj liturgija in cerkveno uradovanje. V nujnih primerih ga nadomešča paroh v Celju.

Smrt kosi.

V zadnjem času so umrli v Mariboru: Maks Wutte, zasebnik, star 30 let; Simon Krivec, delavec, 48 let; Cecilija Dogola, zasebnica, 40 let; Stanko Čep, sin posestnika, 4 leta; Terezija Miškova, perica, 76 let; Ivan Kamenšek, sinček preglednika finančne kontrole, 4 leta in Marijica Smirnaulova, hčerka železničarja, stara 8 let. N. p. v m.!

Službeni list

dravske banovine objavlja v letošnji 58. številki: izpremembo uredbe o organizaciji ministrstva za promet in prometne službe, pravilnik o fondu za pobijanje monopolnih kaznivih dejanj in objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu.

Znižan proračun okrajnega cestnega odbora.

Bančna uprava je na predlog finančnega ministrstva znižala nekatere postavke v proračunu mariborskega okrajnega cestnega odbora. Tako je bil znižan predvojni dodatek direktnega davka od 32 na 15 odstotkov. Spričo znižanega proračuna bo moral okrajni cestni odbor nekatera dela opustiti, pričel pa bo že te dni zopet graditi pohorsko cesto in cesto pri Sv. Petru.

Povratak počitniške kolonije iz Lukšiča.

Počitniška kolonija, ki je letovala na morju v Kaštelu Lukšiču, se povrne v torek 2. avgusta z osebnim vlakom ob 18. uri. Mamice naj pričakujejo svoje ljubljence pri vlakom na glavnem kolodvoru.

Na obrtniškem predavanju.

ki bo v nedeljo 31. t. m. ob 9. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma, bo generalni ravnatelj g. Milan Dragič poročal med drugim o poslovanju Obrtne banke ter o obrtniškem kreditu v Sloveniji in na splošno. Na sestanek so vabljene delničarji in vsi ostali obrtniki. Ker je ta sestanek, kakor tudi poročilo g. Dragiča o današnjih gospodarskih razmerah zelo važno, se pričakuje številna udeležba.

Smrtna nesreča na Peci

GORSKI PASTIR BLAŽ HAINC ŽRTEV ISKANJA PLANIK.

Po dvajsetih letih je zahtevala Peca svojo drugo žrtev. Kakor vsako nedeljo, tako je pohitelo tudi 24. t. m. mnogo turistov z jugoslovanske in tudi avstrijske strani na Peco. V nedeljo ob 12. uri, ko so bili turisti zbrani pri obedu v Uletovi koči, je javila služkinja, da kliče nekdo na pomoč. Nekaj trenutkov nato je prihitel rudniški delavec g. F. Predikaka ter javil, da se je ponesrečil na Kordeževih steni neki neznani moški.

Rešilna ekspedicija se je takoj organizirala in se podala na kraj nesreče. Pod Kordežovo steno je na avstrijski strani, v globini kakih 40 m, zapazila s krvjo oblitega moškega, ki ni kazal nobenih življenjskih znakov. Med prvimi pripravami je prišla tudi že reševalna ekspedicija z avstrijske strani in čez četrte ure se je reševalcem posrečilo priti do ponesrečenca, ki je imel več velikih ran na glavi, kazal pa je še znake življenja. Ponesrečenca so takoj dvignili iz prepada, a med dviganjem je že izdihnil.

Truplo se je preneslo do Uletove koče in od tu na avstrijsko ozemlje do Riške gore, kjer se je ugotovila natančna identiteta ponesrečenca. Bil je to Blaž Hainc, gorski pastir, pristojen in bivajoč v Libuščah v Avstriji. Star je bil okoli 50 let. Kakor smo izvedeli od avstrijskih turistov, so ga zvalile na Kordežovo steno, s katere je strmoglavil v prepad, zapeljive cvetice planike.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke omili naravna »Franz Josefova« grenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišnice potrjujejo, da je »Franz Josefova« voda, -ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Strelna družina pri Sv. Križu.

Na nedeljskem ustanovnem občnem zboru zvezne strelske družine pri Sv. Križu so bili izvoljeni: za predsednika Karl Harih, za podpredsednika Josip Hlade, za tajnika Ivan Hlebec, za gospodarja Adolf Verdonik, za vaditelja pa Matija Gartner. V odbor so bili izvoljeni: Jakob in Jože Pajtler, Lovrenc Krampf, France Hlade in France Hauptmann. Družina ima že 44 strelcev.

Delavski shod.

Na sinočnem delavskem shodu, ki ga je sklicala Strokovna komisija, so razpravljali o sedanjem gospodarskem in socialnem položaju delavcev in nameščencev in o nevdržnem položaju stanovanjskih najemnikov. Zbrani delavci, ki jih je bilo okoli 500, zahtevajo zakonito zaščito najemnikov. Na shodu sta govorila gg. Petejan in Eržen.

Jadralsko letalstvo v Mariboru.

Jadralsko-letalska skupina mariborskega Aerokluba namerava prirediti sredi avgusta tečaj za brezmotorno letanje in steer na Pohorju pod Črnim vrhom, pol ure od Ribniške koče. Vse zanimance in prijatelje tega sporta vabimo na sestanek, ki bo jutri v sredo ob 20. uri v delavnici meščanske šole v Krekovi ulici. Za Mariborski teden pripravlja skupina razstavo jadralskega letalstva v telovadnici v meščanski šoli. Opozarjamo vse, ki se zanimajo za gradnjo jadralskih modelov, naj se prijavijo, da se razstavijo tudi njih modeli. Rabimo resnih delavcev, da nam primese začetno delo zaželenih uspehov.

Za uprizoritev »Prodane neveste« na prostem

je potrebnih še 6 dam, 22 gospodov ter 15 otrok, ki bodo sodelovali v omenjeni operi. Kdor je voljan sodelovati, naj se javi v pisarni Narodnega gledališča.

Vina je zmanjkalo!

Dan za dnem tožimo o denarni krizi, tarnamo in preklinjamo... Toda kakšen je položaj v resnici? Ljudstvo pije, ko še niko! Očitno zaradi nizke cene vina. Ne pomisli pa, da je tudi mezda postala manjša. Vinogradniki pravijo, da se s pitjem najlpeše in najhitreje rešuje vinska kriza. Morda imajo prav! Toda — kje je pri vsem tem — pamet?! V nedeljo se je zgodil edinstven slučaj, da je na neki veselici v Studencih čisto nepričakovano — zmanjkalo vina. Po 8 Din je bil liter in vendar je šlo vse... Baj se je morala prireditelj prezgodaj ukiniti, na veliko nevoljo obiskovalcev seveda. Pač pa so gostilne znale sijajno izrabiti ta nezaželeni položaj.

Zagrebski trgovski nastavljenici se bore za osemurni delavnik.

Zagrebski trgovski nastavljenici in zasebni nameščenci se bore za uvedbo osemurnega delovnega časa, na kar je pristala tudi že večina zagrebških trgovcev in delodajalcev. Te dni so se zglasili zastopniki zagrebških trgovskih nastavljenic pri banu in mu sporočili svoje želje in zahteve. Deputaciji je ban obljubil pomoč in dejal, da so njihove zahteve umestne.

Lesna konferenca v Beogradu.

Pod predsedstvom ministra za trgovino in industrijo bo v dneh 25., 26. in 27. t. m. v Beogradu v dvorani industrijske zbornice konferenca, na kateri bodo razpravljali o vseh perečih vprašanjih organizacije lesnih trgovcev, o mednarodni omejitvi izvoza in o železniških tarifah. Pri tej priliki bo ustanovljena tudi vsedržavna organizacija lesne trgovine in industrije.

Pri boleznih ledvic, seči, mehurja in danke omili naravna »Franz Josefova« grenčica tudi silne težkoče pri potrebi v zelo kratkem času. Spričevala iz bolnišnice potrjujejo, da je »Franz Josefova« voda, -ker olajša potrebo brez bolečin, zelo priporočljiva za redno uporabo za staro in mlado. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Dvotirna proga Beograd—Resnik.

Dvotirna proga Beograd—Resnik, ki jo bodo pričeli graditi te dni, pomenja začetek gradnje Jadranske železnice, ki bo vezala prestolnico z morjem. Proga do Resnika bo dolga 15 kilometrov in so stroški za gradnjo preračunani na 30 milijonov dinarjev.

Palača beogradske borze.

Beogradska borza bo zgradila lastno palačo v Uzun-Mirkovičevi ulici. Nova moderna palača bo veljala preko 15 milijonov dinarjev.

Zagrebski tiskarji stavkajo.

Preteklo soboto ob 18. uri so pričeli stavkati tiskarji in črkostavci po vseh zagrebških tiskarnah, ker so jim v zadnjem času hoteli znižati plače. Radi stavke zagrebški listi niso izšli.

Naši strojevodje na Češkoslovaškem.

Naši strojevodje se odpeljejo v začetku avgusta na Češkoslovaško, da vrnejo češkoslovaškim tovarišem obisk. Na Češkoslovaško se odpelje 135 naših strojevodij in posetili bodo Prago, Plzenj, Češke Budjevice, Tabor, Benešov, Karlovo Vary, Pardubice, Olomouc, Brno in Bratislavo.

Proslava 10-letnice koče na Klopnem vrhu.

Kakor smo že včeraj poročali, priredi mariborska podružnica SPD proslavo 10-letnice te svoje postojanke, in sicer bo ta prireditev v nedeljo, 7. avgusta. O podrobnostih bomo še poročali.

Prijava prenočišč.

Prireditveni odbor »Mariborskega tedna« se ponovno obrača na prebivalstvo Maribora, da prijavi proste sobe in postelje za čas prireditve. Sicer so prispele že mnoge prijave, ker pa bo v tem času v Mariboru več raznih kongresov, bo potrebno večje število prenočišč. Naj torej tudi oni, ki drugače ne oddajajo sob, splošnosti na ljubo odstopijo prenočišča proti primerni odškodnini. V primeru, da kdo ne reflektira na plačilo prenočnine, naj vseeno stavi sobe na razpolago oddoru, ki bo prebitek uporabil za nadaljevanje ubožne akcije. Posebno se poziva jo dijaške gospodinjke, da prijavi neuporabljene postelje. Vse prijave naj se ali osebno ali pismeno oddajo v pisarni »Mariborskega tedna«.

Jezikovna cvetka.

Prijatelj izletnik nam je prepisal napis, ki se blešči pri falskem kolodvoru in se glasi: »Spodi staziona (Orosel) se toči vino od pet litrov naprej Dinar 5 po 1 liter«.

Društvo jugoslovanskih akademikov v Mariboru

si bo v četrtek 28. t. m. ob 11. uri dopoldne ogledalo obrat tukajšnje pivovarne Union. Vsi člani se vabijo k ogledu. — Odbor.

Danes popoldanski koncert v »Kavarni Park«.

Dr. Sekula Jože zopet ordinira. Sodna ulica 9/1, od 8. do 9. in od pol 14. do 15.

Pri zaprtosti in hemoroidih, motnjah v želodcu in črevesu, oteklosti jeter in vranice, bolečinah v hrbtu in križu je naravna »Franz Josefova« grenčica večkrat na dan použita krasen pripomoček. Zdravniške izkušnje so ugotovile pri trebušnih obolenjih, da deluje »Franz Josefova« voda sigurno razkrajajoče in vselej milo odvajajoče. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Ukradeno kolo.

Trgovcu Francu Sokliču je odpeljal včeraj popoldne izpred neke veže v Gospojini ulici nekdo skoro novo kolo znamke »Waffenrad«, vredno 1800 Din.

Pogrešan mož.

Danes dopoldne se je zglasila na policiji ga. Marija Kurtova in povedala, da je njen mož odšel od doma že 22. t. m. in se do danes še ni vrnil. Gospa je v skrbel, da se mu je pripetila nesreča. Pogrešani mož je črne polti in črnih las, oblečen v temno-rujavo obleko in nosi črne čevlje. Kdor bi kaj vedel o njem, naj javi policiji v Mariboru ali pa ženi Mariji Kurtovi, stanujoči v Vrtni ulici 8.

Aretacije.

Snoči je policija aretirala nekega Alojzija J., ker je ukradel svojemu znancu listnico z nekaj gotovine. Ivana R. radi vožnje brez voznega dopustila in nekega Štefana, ki je rogovilil v neki gostilni s samokresom.

Vreme.

Vremenski preroki nam obetajo večnoma jasno, stalno in toplo vreme. Po nekaterih krajih v naši državi je še večeraj deževalo. V Sloveniji pa je bilo brez dežja. Najvišja temperatura je znašala v Mariboru 28 (najnižja 18) v Ljubljani 27, v Skoplju 31 stopinj. Davi je ob 7. uri kazal barometer v Mariboru 737,4 pri temperaturi 18 stopinj, reduciran na ničlo pa 735,2; temperatura je znašala ob 11. uri dopoldne 26,4 stopinj.

Ljubljana v jeseni.

kulturna, gospodarska in tujskoprometna razstava bo letos od 3. do 12. septembra. Razstava bo imela tudi poseben industrijski in obrtni oddelek. Tvrdke, ki nameravajo na tej velesejenski prireditvi razstaviti, naj se čimprej prijavijo upravi velesejma v Ljubljani. Klic: »Kupite domače blago!« mora prodrati v vsako naše gospodinjstvo. Udeležba naših tvrdk na velesejmu je najboljša in najučinkovitejša reklama za vse domače blago, kajti vsak naš velesejem privablja našim producentom nove kupce, nove odjemalce. Naj bi ne bilo producenta, ki ne bi znal prav oceniti te zanj tako važne funkcije velesejma.

Izstop iz našega državljanstva.

Iz našega državljanstva so izstopili: Friderik Kamar, kuhar, pristojen v Brezno; Cecilija Kranjčeva, delavka, pristojna v Ormož; Miha Kompolšek, rudar, pristojen v Sv. Lovrenc na Pohorju; Albina Suherjeva, delavka, pristojna v Guštanj; Jakob Kahel, inženir, pristojen v Muto; Josip Koler, poljedelec, pristojen v Sladki vrh; Maksimilijan Kukovec, šofer in krojač Josip Kmetec, oba pristojna v Krčevino pri Mariboru; Gertruda Koroščevo, pristojna v Pobrežje; France Mlinarič, inženir, pristojen v Studence; Marija Medvedova, delavka, pristojna v Fram; dr. Egon Mezler, živinozdravnik, pristojen v Ptuj; Ana Mihalec, uradnica, pristojna v Maribor; Ana Namestnikova, perica, pristojna v Košake; Matilde Novakova, služkinja, pristojna v Polenšak; Janez Podhostnik, ključavničar, pristojen v občino Sv. Barbara v Halozah; Gabrijele Prelogova, zasebnica, pristojna v Maribor; Matija Pele, posestnik, pristojen v St. Janž pri Dravogradu; Marija Pfajferjeva, bolničarka, pristojna v Ptuj; Ivan Razboršek, ključavničar, pristojen v St. Rupert v Slov. goricah; Mihajlo Srež, duhovnik, pristojen v Bratonce; Janez Spitau, vrtnar, pristojen v Prevalje; Elizabeta Škertova, kuharica, pristojna v Limbuš; Anton Strableg, trgovec, pristojen v Kapljo; Ernest Šren, trgovec, pristojen v Spodnji Šentjakovski dol; Roza Šmidlova, zasebna uradnica, pristojna v Veliko Nedeljo; Ferdinand Štern, gostilničar, pristojen v Fram; Elizabeta Škerget, kuharica, pristojna v Limbuš; Marija Wendlova, kuharica, pristojna v Gornjo Radgono; France Wagner, trgovski potnik, pristojen v Ptuj; Amalija Wieserjeva, vzgojiteljica, pristojna v Maribor; Roland Wegscheider, trgovec, pristojen v Ptuj in Terezija Zavec, služkinja, pristojna v Maribor.

Mariborsko obrtništvo in slovenska narodna zavest

POTREBA PO VAJENIŠKEM DOMU.

Prvo podlago za razvoj srednjeveškega Maribora so dali nedvomno obrtniki. Da se je razvil od nepomembnega kmečkega selišča do trga in mesta, se moramo zahvaliti samo njim. In obrtniki so bili tudi še dolgo pozneje jedro mariborskega meščanstva. Po sili razmer pa so se prav obrtniki najbolj vdajali tujemu nemškemu uplivu. Nekateri, seveda priseljenci s severa, so bili res tudi že začetkom Nemci, drugi pa so kot mladi slovenski fantje prihajali v uk z dežele, iz Dravske doline, s Pohorja, z Dravskega polja, iz Slovenskih goric itd. In tu, sredi raznarodenega okolja so se kmalu še sami navzeli tujega duha.

Pozneje, ko so Nemci in ponemčenci namenoma in zavestno odtujevali naš življenj svojem narodu, so to delali tudi obrtniki, in lahko trdimo, da so bili prav mariborski obrtniki, tisti, ki so napravili Nemcem največ uslug. Komaj so dobili z dežele v uk slovenskega fanta, že so mu pričeli vcepljati v mlade misli lažno zavest, da je postal meščan, da ni več kmet in mora zato postati tudi Nemec. Pri tem so delovali in vplivali složno mojstri in pomočniki, ki so nekoč sami preživeli enako dresuro in nacionalno metamorfozo. Njihovemu vplivu se je polagoma pridružil še vpliv ulice in — ženske. Hčere meščanov, vzgojene tako, da so gledale s prezirom na deželo in zato tudi na slovenski jezik, govorico podeželja, so zahtevale od svojih fantov, ženinov in mož, da govorijo le nemško in da postanejo Nemci.

To avtomatično potujčevanje slovenske obrtne mladine je bilo docela razumljivo, če se zamislimo v takratno mentaliteto mariborskega meščanstva in v velik prepad, ki je v socialnem, kulturnem ter nacionalnem oziru zijal med mestom in podeželjem. Slovenci takrat nismo mislili nacionalno, pozneje pa, ko se je naša narodna zavest močnejše razvila, pa skoraj nismo imeli ne sredstev ne moči, da bi potujčevanje preprečili in si vzgojili slovenski samozavestni in odločni obrtni naraščaj. Do leta 1918. se razmere niso prav nič izpremenile v našo korist, kvečjemu še v našo škodo.

Tako se je zgodilo, da smo našli ob prevratu v Mariboru skoraj same nemško misleče obrtnike in trgovce, da si so bili — kar že njihova imena pričajo — po ogromni večini slovenske krvi! In prav ti ljudje so dajali Mariboru in mu dajejo še danes videz narodno mešanega, dvojezičnega mesta. Nekateri so se sicer zavdali svojega pokolenja in postajajo zopet Slovenci ter vzgajajo tako tudi svoje otroke, drugi so pa ostali zakrknjeni renegati. Delavnice in trgovine teh ljudi so

zato še vedno potujčevalnice za slovenske vajence in vajenke. Mojstri in pomočniki govore med seboj pretežno ali izključno nemško, zato morajo slediti njim tudi vajenci, da si Slovenci in so hodili od prvega razreda dalje v slovenske šole. Da se v takem vzdušju ne morejo povzpeti do narodne zavesti in ponosa, je razumljivo.

Poklicani činitelji so pa tudi dosti premalo storili, da bi se to potujčevanje slovenskih vajencev in vajenk v svobodnem slovenskem Mariboru preprečilo. Prepustili so jih večinoma usodi. Le nekatera društva so se jih kdaj pa kdaj spomnila in jih skušala pritegniti k delu za narodno stvar. Posebno kvarno je pa dejstvo, da naši mariborski obrtni in trgovski vajenci še vedno nimajo svojega doma, ki bi jim bil zatočišče ne le v vsakdanjih življenjskih, ampak tudi v moralnih in nacionalnih zadevah. O tem perečem vprašanju se je v naši javnosti že veliko govorilo in nekoliko tudi pisalo, vendar dosti premalo. Zlasti se ni dovolj povdarila nacionalna potreba vajeniškega doma.

Dasi pa ta dom tako nujno potrebujemo, ga še vedno nimamo in zaradi sedanjih gospodarskih razmer tudi ne moremo upati, da bi ga mogli v doglednem času zgraditi. Treba bi bilo zato najti drugačno rešitev. Že v članku »Problem namestitve mestnih revežev« smo mimogrede omenili, da bi se prostor za vajeniški dom lahko našel v stavbah banovine v Strossmayerjevi in Gregorčičevi ulici. Sedaj povdarjamo to ponovno. Vprašanje je tako zelo važno in pereče, da nam vsako zavlačevanje rešitve veliko škoduje. Zato apeliramo na mestno občino, bansko upravo in vse ostale činitelje, da se takoj lotijo dela.

Stranke, ki stanujejo sedaj v teh zgradbah, bodo proti temu seveda protestirale in skušale delo ovirati, toda povdariti moramo že vnaprej, da gre tu za tako važno nacionalno zadevo, da se interes tam stanujočih strank napram njej docela izgubi. Zasebne stanovanjske hiše se v Mariboru še zidajo in se bodo zidale, javne stavbe pa se bodo kdo ve kdaj.

Izpred sodišča

Uboj

Po krajšem odmoru je bilo danes dopoldne pred tukajšnjim okrožnim sodiščem več obravnav. Prvi je stopil pred mali kazenski senat 26-letni oženjeni delavec Maks Welzer iz Zgornje Polskave, obtožen, da je 19. junija t. l. v Selah za-

Učite se pravilno solnčiti

Nivea-cremo ali oljem

To se pravi, nikdar ne solnčiti mokrega telesa in vedno poprej telo nadgrniti. S tem zmanjšate nevarnost bolečine povzročajoče solnčarice, obenem pa dobite lepo zagorelo kožo, — tudi pri oblačnem vremenu. Nivea-crema in Nivea-olje sta nenadomestljivi. Ni na cel svetlu druge kreme ali mila za negovanje kože, ki bi vsebovala Eucerit, na katerem temelji edinstveni učinek. 40 t

Nivea krema: Din 5.— do 22.—
Nivea olje: Din 25.— do 35.—

Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. n. o. j., Maribor

bodel z žepnim nožem Štefana Žigarta v vrat in mu prerezal žilo odvodnico. Zabodeni Žigart je kmalu nato izkrcvavel in izdihnil. Ozadje krvavega dogodka je bila ljubosumnost. Obtoženec in Marija Šternova sta oba služila pri gostilničarju Kacu v Zg. Polskavi. Čeprav je bil obtoženec oženjen, sta se s Šternovo kmalu pobližje spoznala in je prišlo med njima tudi do ljubavnega razmerja. Za vse to je zvedel Štefan Žigart, ki je bil oče Štefkinega nezakonskega otroka in začel je svoje nezvesto dekle zalezovati. Usodnega dne je srečal Štefko in svojo tekmeča na nekem travniku, ko sta šla iz vinotoča domov in pozval je obtoženca, naj mu pove, kaj ima z njegovim dekletom. Obtoženec je zavrela kri, potegnil je iz žepa nož in zabodel Štefana v vrat. Pri obravnavi se je obtoženec zagovarjal, da ni imel namena Štefana usmrtiti, temveč le malo »pičiti«. Po kratkem posvetovanju je senat obtoženčovo krivdo potrdil in ga obsodil na 6 let težke ječe in trajno izgubo častnih državljskih pravic. Obsojenec je kazni sprejel.

Kradljivi cigani

Na zatožni klopi pred malim kazenskim senatom so sedeli danes dopoldne tudi trije prekmurški cigani: Alojz Mencinger, France Baranja in Ladislav Horvat. Vsi trije so bili obtoženi raznih tatvin in vlovov. Obtožnica navaja, da so letos v februarju vlomili v Gleichenbergu v Avstriji v trgovino Karla Tatterja in odnesli raznega blaga v vrednosti okoli 16.000 Din. Iste noči so vlomili tudi v trgovino Ensbrunnerja, kjer so pokradli razno manufakturno blago v vrednosti nad 10.000 Din. Obtoženi cigan Mencinger sam pa je vlomil na več krajih v Murski Soboti. Tam je vlomil v zaklenjeno stanovanje Terezije Ribaričeve in pobral vse, kar je bilo kaj vredno. Odsesel je razno obleko, perilo, dve zlati uri, uhanje in prstane v skupni vrednosti 7.000. Vlomil je tudi v trafiko Irme Sokolove in v trafiko Dragotina Pojbiča. Ko se je tako pošeno založil s tobakom, je odnesel srečno pete iz Murske Sobotne. Nekaj dni

pozneje je še obiskal delavnico Ivana Tota, kolarja v Dolnji Lendavi, katerega je odnesel razno kolarsko orodje.

Obtožen cigani so krivdo v glavnem zanikali, priznali so le neke malenkostne tatvine. Cigan laže in krade in kdo mu more verjeti. Obsojei so bili: Al. Mencinger na 6 let težke ječe, trajno izgubo častnih državljskih pravic s pridržkom petih let po prestani kazni; France Baranja na 2 leti težke ječe in na izgubo častnih pravic za dobo 4 let; Ladislav Horvat pa na 3 leta težke ječe in na izgubo častnih pravic za dobo 4 let.

Obe razpravi je vodil vss. g. dr. Tombak, prisednika sta bila okrožna sodnika gg. dr. Travnar in Kolšek. Obe obtožnici je zastopal državni tožilec g. dr. Hojnik. Obtoženca Welzerja je branil ex offio g. dr. Bergoč, obtožene cigane pa g. dr. Fornazarič.

Sokolstvo

TEKME V ODBOJKI V FRAMU.

V nedeljo so bile v Framu pod vodstvom okrožnega načelnika br. Ferša tekme mariborskega sokolskega okrožja v odbojki.

Nastopila so sledeča društva: Studenci, Fram, Rače in Slivnica ter naraščaj omenjenih društev.

Najprej je bila tekma med Studenci in Framom. Igra je bila zanimiva in Framčani so bili za Studenčane trd oreh. V prvi igri so zmagali Framčani v razmerju 9:15, nakar so Studenčani napeli vse sile in zmagali z 18:16 in 8:15. Zmagali so tudi nad Račani v razmerju 2:15 in 8:15. Tudi tekma med Račami in Framom je bila zanimiva in je končala v prid boljšim in fizično močnejšim Framčanom. Studenški naraščaj je izšel iz tekmovalja kot favoriti in si pridobil 6 točk. Prihodnjo nedeljo se bodo tekmovalja nadaljevala v Limbušu.

Seja TO

mariborske sokolske župe bo jutri v sredo ob 20. uri v župni sobi.

Spominjajte se CMD

Jože Kostanjevec:

K Bezjaku!

Iz cikla »Spomini na davno prošle dni«.

»Mi Slovenci vinca ne prodamo, ker ga sami dobro piti znamo,« tako poje naša narodna pesem. Pa ga vendar prodajamo in včasih do zadnje kaplje prodamo, vsaj mi, kolikor nas je »manjših«. Menda zato, da ga pozneje zopet kupujemo po krčmah, ki so vsakemu pravemu Slovincu prav tako pri srcu kakor cerkve.

»Kam greš?« sem vprašal zadnjič našega hlapca Miho, ko sem videl, da se mu nekam tako silno mudi. Bilo je v nedeljo popoldne.

»V cerkev,« je odgovoril veselo.

»Saj še ni zvonilo,« sem pripomnil.

»O, že zvoní, pa Vi ne slišite,« se je zasmel in zavil za ogel.

Stopil sem za njim. V ravni črti je šla pot proti božjemu hramu, ki je stal nekoliko vzvišen nad vasjo in čigar široko odprte duri so tako ljubezljivo vabile, da jih prestopiš in za njimi v prijetnem, po kadilu prepojenem hladu ohladiš svoje znojno telo in otreseš težo svoje grešne duše. Pa Miho je vse to zastoni vabilo, saj se danes ni potil in njegova duša je bila prav tako lahka kakor njegove noge. Trla ga je samo huda žeja. Še ozrl se ni tja gor; izginil je kakor kafa za onim ovinkom, ki gleda naravnost v Bezjakovo krčmo. In tja noter je »padel«, v svojo »cerkev«. »Besede mičejo, a vzgledi

vlečejo,« pravi zopet neki pregovor. Tako se je zgodilo, da je Miho vzgled tudi mene povlekel in da sem brez hudih očitaj svojih lahkomišelnih vesti krenil po njegovi poti.

»Mi Slovenci vinca ne prodamo...« mi je venomer šumelo po ušesih in polglasno ukalo v meni. Veselo je sijalo sonce nad cerkvenim zvonikom, majhni beli oblaki so pluli po modrem, visoko se spenjajočem oboku kakor ponosni labudi z vprašujočimi vratovi po naših temnih ribnikih. Svetile so se nizke hiše in pred in za njimi s cvetjem zarastli vrtovi; pozdravljali je z dekljskih oken »roženkravt, nageljček, rožmarin.« Tam visoko nad vasjo so črnili med sivimi skalami mladi gosti borovci, višje gori na slemenih stare ponosne smreke in jelke. Vse je bilo videti tako umito in praznično oblečeno kakor dekleta, ki so me srečavala in pozdravljala na poti. Vse okoli mene je bilo večno-lepo visoko pesem in vabilo v svoje mehko naročje, a moja lahkomišelnost je bila tolikšna, da sem preslišal vse te glasove in da mi je še vedno šumelo po ušesih: »Mi Slovenci vinca ne prodamo...« In tako sem kmalu na to cepnil za Mihom v Bezjakovo krčmo...

Bezjakova krčma! Kaj bi jo opisal in čemu? Po Slovenskem so vse enake. Okoli vseh in v vseh enako ozračje, enak vonj, enaki zatchli prostori, enaka permojduševska oprava, enaki krčmarji in krčmarice, enaki vsakdanji gostje. In enake hčere enakih krčmarjev, sestre enakih bratov. Nad vsem pa neka čudna svetlo-

bo, svetloba severnega tečaja, neka mehko-koba, dobrodušnost in lahkoživost. In harmonika. A ker smo vsi, kolikor nas je »malih«, podobni tej svojati krčmarski ne samo po hrbtu, ampak tudi po lepih navadah in staroslovenskih običajih, zato smukamo tako silno radi v te cerkve kakor martinčki na sonce...

»O, Bog dai,« me je pozdravila Bezjakova Marica. »To je pa res lepo, da prideš še pred večernicami.«

Poredno se je nasmejala in me vščipnila v laket. Ponudil sem ji še drugo, pa se je naglo ogrenila in stopila po vino.

Mimo zasedenih miz v prvi sobi sem se preril v drugo, ki je bila namenjena »boljšim«. Miha se je potuhnjeno skrčil v kotu, ko me je zagledal na pragu. V drugi sobi so sedeli samo trije gosti. Bili so to odlični in odločni možje v vsakem oziru. Načelnik, naše pol ure od vasi oddaljene postaje, gospod Jerhar, naddavkar iz bližnjega trga, gospod Pestič, in večni študent, gospod Miroslav Kvas.

»O, stric, tudi ti tukaj?« je zavpil študent. »Prisedi, duša, sami človeki smo tukaj. Bodi tudi ti človek!«

Tudi druga dva sta me spodobno pozdravila, zato sem prisedel radevoljno in brez posebnih pomislekov. Marica mi je bila že za hrbtom s četrtinko rumenega, ki ga je svečano postavila na mizo.

»Ne daj se motiti, gospod načelnik,« se je obrnil študent proti Jerharju. »Ta rad posluša kaj takšnega kakor pripoveduje ti« (pokazal je name). »Torej si kaj danes kosil?«

Gospod načelnik se je obližnil, pokazavši svoj lepo opiljeni rdeči jezik, ter govoril:

»Eh, juhuca je bila takšna, da bi se je ne branili angelci. Rumena, mastna, kurji želodček in jetra v njej, vse tako sveže in veličastno kakor zagrebška katedrala. Pa samo nekoliko mehkejša.«

Zasmel se je in se ni mogel nehati smejati tako hitro, z njim so se smejali tudi drugi in sem se smejal celo jaz.

»Pa želodček in jetra, odkod je to dvoje prišlo? Na njivi ni zrastle,« je dejal davkar, ko je salva ponehala.

»Čakaj, čenča. Kdo tega ne ve? Tako neumen dovptik!« se je jezil načelnik. »Še tega ne veš, da takšne reči rastejo in zrastejo na gnoju. Tudi to je zrastle. Tako se je cedilo od kapunčkovih prsi in bedere, ki sem jih obiral, ko sem posrkal juhuco, da sem potreboval dvoje serviet, če sem hotel ostati spodoben proti samemu sebi in če nisem hotel prekositi svoje žene, ki je imela na vsaki redki brčici svoje častitljive okrogle brade in podbradka kar cel potok rumeno trepečočih zalizkov.«

»Že sama na sebi je tvoja gospa tako krasna, kakšna je morala biti šele danes opoldne,« je dregnil študent.

»To tebe nič ne briga, šema,« je dejal načelnik in pomolil proti študentu figo svoje desne roke...

Kako se je ta »storija« tistega popoldneva in večera nadaljevala in končala, vam pa opišem prihodnjič, ako boste hoteli poslušati.

Sandali za tople poletne dneve s podplatom iz najboljšega krupona

OTROŠKI vel. 9-1

Din 49.-

ZENSKI vel. 2-5

Din 59.-

MOŠKI vel. 6-11

Din 69.-

Snažite svoje
čevlje z našo
kremo, 1 škat-
lja Din 4.-

Žilica in klju-
kica Din 4.-

Vrsta 2944-00

Sandali ne žulijo niti nog niti žepa. V njih se Vam bodo noge
najbolj odpočile. Udobni so in lahki

Čevlji moški z flek- sibl usnjatim podplatom

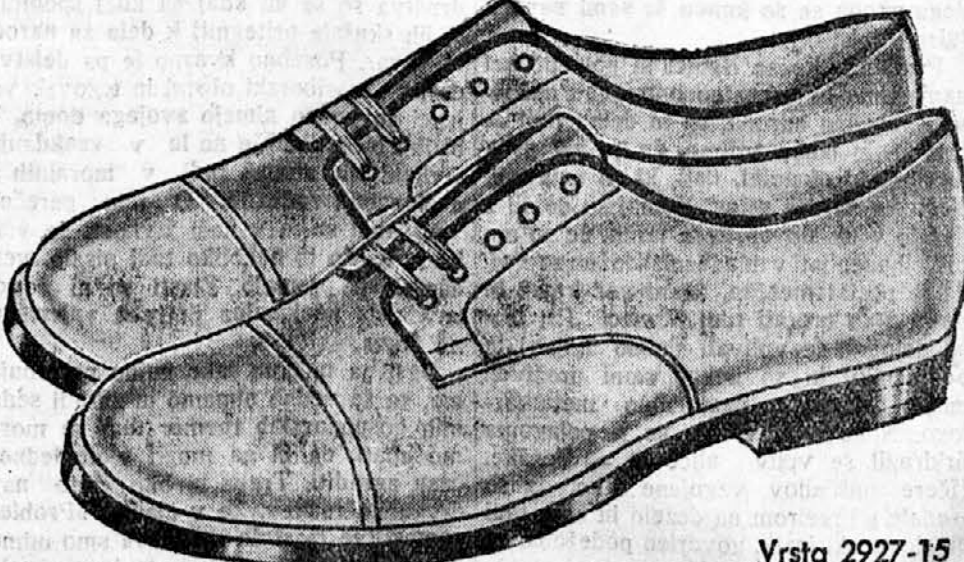
prej Din 99.-, sedaj črni Din 79.-

prej Din 99.-, sedaj rujavi Din 89.-

Lufov vložek Din 5.-

Priporočamo Vam, da nosite po-
letni lufov vložek. Udobneje Vam
bo, noge se Vam ne bodo potile

Vrsta 2927-15

Udobni in okusni polčevlji iz črnega ali rujavega boksa. Neob-
hodno so potrebni za vsakdanjo nošnjo

Bata

Za malo denarja boste dobro in solidno obuti!
Obiščite našo prodajalno, poiskujete to udobno obu-
tev in jo kupite samo tedaj, ko se prepričate, da je
več vredna kot pa stane

Pri nas dobite dobre in cenene nogavice: moške 5 Din, otroške 7 Din, ženske 19 Din

Dve gospodični.

mladi in petični se želita seznaniti z
inteligentnima gospodoma v svrhu že-
nitve. Samo resne ponudbe pod zna-
čko »Plavalaska in brinetka« na upra-
vo »Večernika«. 3006

Ova velika lokala

v novejši zgradbi s prostornimi kletni-
mi prostori na prometnem kraju takoj
oddam. Naslov v upravi lista. 2294

! NOVO ! Aleksandrova cesta 19!

(zraven prekaževalnice Benko). Okusni
črni, beli in mlečni kruh; pecivo, keks,
suhor. I. marib. delavska pekarna. 2162

Učenko s primerno šolsko izobrazbo

sprejme Vicel, Gosposka ulica 5. 2351

Stanovanje, (velika soba s številnim)

takoj oddam. Pobrežje, Zerkovska ce-
sta 33. 2349

Opremljeno sobo

oddam dvema gospodoma ali gospo-
dičnima, prost vhod, električna raz-
svetljava. Aleksandrova cesta 55 I. 2338

Kupim dobro ohranjen radio-aparat.

Naslov v upravi »Večernika«. 2350

Predno vam bo kolo ukradeno

javite pri »Kolozaščiti«. Kralja Petra
trg 6, tel. 2506 2347

Sobo in črkoslikanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago.
Izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo
Ambrožič, Grajska ulica 3, za kavarno
»Astoria«. 3

Modne novosti

za dame in gospode ter
šiviljske potrebščine v
modni trgovini 641

ANTON PAŠ
SLOVENSKA ULICA

Kupite svoje po-
trebščine pri naših
inzerentih!

Preminul je danes ob pol 1. uri zjutraj
naš dobri oče, gospod

Matevž Sternad

posestnik v Račah.

Pogreb bo v sredo 27. julija ob 15. uri
na mestnem pokopališču v Pobrežju.

Žalujoča žena z otroci.

Brez posebnega obvestila.

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem
sorodnikom, prijateljem in znancem tužno
vest, da je naša iskrenoljubljena, nepozabna
soproga ozir. mati, svakinja in teta, gospa

Elizabeta Ferš, roj. Hambrož
zasebnica

v nedeljo, dne 24. julija 1932 ob 1/2 20. uri po
dolgi mučni bolezni sprevidena s tolažili
sv. vere v 62. letu svoje dobe, izdihnila svojo
blago dušo.

Pogreb blagopokojnice bo v sredo, dne 27.
julija ob 17. uri iz mrtvašnice v Studencih
pri Mariboru.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v če-
trtek, dne 28. julija ob 6. uri v župni cerkvi
sv. Magdalene.

Maribor, Studenci, dne 26. julija 1932.

Alojz Ferš, soprog.

Lojze, sin, ter vsi ostali sorodniki.

VOHUNI

Iz tajnih arhivov.

Protivohuni so radi tega imeli zelo tež-
ko stališče, čeprav so tu in tam imeli
uspeh, kot je to bil na primer slučaj ka-
pitana d'Armona. Vzrok njegovega od-
kritja je bila brzokone napaka njegovega
tajnika v Baslu. Tajnik je neko pismo na-
pačno naslovil, in je padlo v roke neke-
mu nemškemu policijskemu komisariju.
Komisar je potem nastopal v vlogi čast-
nika, na katerega je bilo naslovljeno pis-
mo in se je večkrat sestel z d'Armontom.
Pri teh sestankih mu je dal več poročil,
ki so bila nalašč v ta namen sestavljena
in ga je s tem napravil tako sigurnega,
da se je francoski častnik dal pregovoriti
k sestanku na nemških tleh.

55

Sestanek je bil na nekem polju neda-
leč od meje, in več policijskih uradnikov,
preoblečenih v poljske delavce, je čaka-
lo kapitanovega prihoda. Brzkone pa je
v zadnjem trenutku d'Armont pričel ne-
kaj slutiti, kajti skušal je pobegniti pre-
ko meje. Toda policisti so mu odrezali
pot in po kratkem boju se je moral nekaj
korakov od meje vdati.

Kazen, dvanajst let ječe, je bila razme-
roma težka, toda po pogajanjih s Fran-
cijo so ga izpustili, potem ko je odsedel
osemnaest mesecev svoje kazni. Peljali
so ga do meje, kjer so ga posvarili, naj
ne stopi nikdar več na nemška tla, sicer
bo moral odsedeti še ostalo kazen.

Manj srečen pa je bil Vivian Stranders,
bivši angleški kapetan, ki je po premirju
pripadal medzavezniki vojaški misli. Ta
mislija je imela nalogo nadzorovati, da-li

Nemčija v resnici izvršuje zahtevano
razorožitev, sklenjeno po versalski po-
godbi. Ko je bila ta mislija razpuščena, je
baje Stranders vstopil v nemško vohun-
sko službo, in sicer pod pogojem, da ga ne
bodo uporabili proti lastni domovini. V
Franciji so ga radi vohunstva obsodili in
je najbrže še sedaj v ječi. Angleško časo-
pisje je o tem mnogo razpravljalo, ven-
dar pa ni povsem jasno, če je res delal
za Nemčijo, ali pa mu je to služilo le kot
preteza, ker niso hoteli priznati, da je
v resnici bil v angleški službi. Ta sum
bi bil lahko upravičen, posebno, ako se
oziramo na sledeči slučaj, ki je v fran-
coskem časopisju vzbudil razburjenje.

Šlo je namreč za tri Angleže, ki so
bili v službi angleškega tajnega urada in
katere je francoska policija obdolžila vo-
hunstva. Mlada, lepa Marthe Moreuil, ki

je bila umetniško navdahnjena, je delala
skupno z njimi.

Njeni starši so bili najstrožjih moralnih
nazorov, kar je bilo vzrok, da se je z nji-
mi sprla. Oče je bil poduradnik v nekem
majhnem podeželskem mestecu in je vlad-
dal liki trinog nad svojo družino. Nagnie-
nje njegove hčerke k posvetnemu lišpu
in veselju mu je bilo trn v peti, česar
se tudi nikdar ni trudil prikriti. Radi te-
ga je Marthe v svojem petnajstem letu
prišla do prepričanja, da ji radosti dru-
žinskega življenja ne nudijo ničesar več
in je sklenila, da se jih čimprej otrese.

Ker pa se je bala očetove avtoritete,
je napravila zelo zvit načrt. Več mesecev
se je kazala od sile pobožno in je vsak
dan hodila k maši; končno pa je svojim
staršem rekla, da čuti v sebi poklic po-
stati nuna.